

Schoolplan

2021 – 2025

oktober 2020

Geertje Wielemapplein 1
1095 MM Amsterdam

w: alasca.espritscholen.nl
t: 020 - 2623240
e: info@alasca.espritscholen.nl

Inhoud

ALASCA: missie en visie	4
Onze visie op leren	5
Liberal arts & sciences	5
De prachtige risico's van ons onderwijs	5
Onderwijskundige aanpak	7
Werken in modules	7
De lessen	7
Keuzeruimte en aanvullende vereisten	7
Assessment en determinatie	7
Wereldburgerschap	9
Internationalisering en taalvaardigheid	9
Bring your own device	10
De organisatie van de school	11
Opbouw van het schooljaar en het rooster	11
Vakkenaanbod	12
Onderbouw havo/vwo	12
Bovenbouw havo/vwo	12
Diploma programme van het International baccalaureate	13
Inpraak, invloed en medezeggenschap	14
Pedagogisch klimaat en ondersteuning	15
Betrokken, veilig en prettig	15
Pesten	15
Begeleiding en ondersteuning	15
Personeelsbeleid	17
Kwaliteitsbeleid	20
Beleid op andere terreinen	21
Financieel beleid	22
Huisvesting	22

Voorwoord

In schooljaar 2016/2017 is Amsterdam Liberal Arts & Sciences Academie (ALASCA) gestart, toen nog onder de werknaam Cartesius 2, indertijd als dislocatie van het Cartesius Lyceum. ALASCA heeft vanaf de start een geheel eigen onderwijsaanpak en –visie ontwikkeld en gehanteerd, die de afgelopen jaren is bijgesteld en verbeterd.

Na vier schooljaren te hebben gewerkt met en aan deze visie, hebben we de balans opgemaakt. De school gaat een nieuwe fase in: met een nieuwe naam, op een nieuwe locatie en met een aangescherpte visie en aanpak gaan we schooljaren 2021 - 2025 in. De beleidsdoelen, plannen, ideeën en uitgangspunten voor die fase staan beschreven in dit schoolplan. Per jaar wordt een actieplan geformuleerd, waarin acties worden gekoppeld aan deze plannen.

Dit schoolplan vormt voor het team van de school, tezamen met het professioneel statuut, een belangrijk onderdeel van het psychologische contract dat wij met elkaar aangaan, omdat het een stip op de horizon geeft voor wie we zijn, wie we willen zijn, hoe we werken en waarom. Dit helpt de school om koers te bepalen en te houden. Het geeft ouders en leerlingen bovendien nog wat meer inzicht in ons 'DNA'.

Het ligt volledig in de lijn der verwachtingen - en het vloeit ook voort uit onze visie - dat we onze visie en aanpak ook in de toekomst regelmatig zullen actualiseren en bijstellen.

Namens het hele team van ALASCA,

Martijn Meerhoff
rector

ALASCA: missie en visie

Onze missie en onze kernwaarden

ALASCA beoogt een verrijking te zijn van het onderwijsaanbod in Amsterdam. We werken vanuit een rijke missie en een duidelijke visie op de leerling, het onderwijs en de samenleving. We hebben onszelf bovendien ten doel gesteld om actuele inzichten in leren en doceren zoveel mogelijk een plek te geven in onze aanpak. Ons onderwijsaanbod is daarmee bijzonder en vernieuwend. Het functioneert volledig binnen de kaders van het huidige onderwijsstelsel in Nederland, maar schuurt soms ook tegen de grenzen van dat stelsel aan. Dat doen we bewust. We vernieuwen met een duidelijk doel: het best mogelijke onderwijs voor onze leerlingen realiseren. Sommige conventies uit het onderwijsveld staan daarmee op gespannen voet en deze laten we dan ook achter ons. Het past bij onze visie en werkwijze om voortdurend het eigen onderwijs te evalueren en indien nodig bij te stellen. Wij werken vanuit drie kernwaarden aan onze opdracht:

Ambitie

Wij zijn een school voor ambitieuze leerlingen en ambitieuze medewerkers. Voor beiden geldt dat zij veel willen en veel kunnen, dat zij veel van elkaar verwachten en elkaar daartoe stimuleren en, waar nodig, daarop aanspreken. Dat betekent dat leren en werken op ALASCA niet altijd de makkelijkste weg is, maar wel een weg die het mogelijk maakt talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen.

Autonomie

We streven ernaar onze leerlingen klaar te stomen voor hun toekomst. Dat is misschien wel een toekomst waar een deel van geleerde lesstof alweer achterhaald is; het is zeker een toekomst waarin zij richting zullen moeten geven aan hun eigen leven als student, werknemer en mens. Daarom helpen we onze leerlingen in het verwerven van hun autonomie, door te werken aan (zelf)kritisch vermogen en metacognitieve vaardigheden.

Ook ons docententeam heeft een grote mate van autonomie in het vormgeven van het onderwijs. Docenten kiezen bewust voor die autonomie en lopen niet weg voor de bijbehorende verantwoordelijkheid

Betrokkenheid

Onze school is geen eiland. ALASCA is onderdeel van Esprit Scholen, een publieke organisatie met een maatschappelijke opdracht. We staan midden in de samenleving. We zijn idealistisch en willen iets betekenen voor de buurt, stad en wereld om ons heen. Datzelfde verwachten we van onze leerlingen en we bieden hen dan ook de mogelijkheden om dat te doen.

Onze leerlingen zijn ook geen eilandjes. Het zijn jonge mensen, die veel in hun mars hebben, maar die soms ook veel op hun bord hebben, die aandacht nodig hebben en respect verdienen. Ze zijn sociaal en willen gezien worden. Het team voelt zich betrokken bij zijn leerlingen, is geïnteresseerd in hen en bekommert zich actief om hun voortgang in leren en hun welbevinden.

Onze visie op leren

Op ALASCA verzorgen we onderwijs vanuit een breed perspectief op leren, waarbij het ontwikkelen van zelfvertrouwen, verwerven van een onderzoekende en reflectieve houding, ontwikkelen van een moreel kompas, aanscherpen van analytische vaardigheden en het opdoen van parate kennis steeds hand in hand gaan. Daarmee draait leren dus om veel meer dan kennis en competenties, maar deze zijn zeker niet van ondergeschikt belang. De wereld begrijpen vereist dat je deze kunt duiden. Dat is een competentie, die bovendien veel kennis vereist.

We zoeken altijd naar manieren om leerlingen zelf sturing te laten geven aan hun eigen leerproces en hen uit te dagen in de complexere denkvaardigheden. Metacognitieve vaardigheden zijn op onze school dan ook kernvaardigheden.

Liberal arts & sciences

De school kiest ervoor zoveel mogelijk de schotten tussen de klassieke schoolvakken te doorbreken. Inhoudelijk uitgangspunt daarbij is dat de school, vanuit een liberal arts and sciences-programma, een breed en academische perspectief biedt op de grote vragen van onze tijd. Daarom spelen thema's als identiteit, duurzaamheid, globalisering en ethiek een belangrijke rol in ons curriculum.

Ook onderzoeksvaardigheden, conceptuele denkvaardigheden en digitale vaardigheden krijgen veel aandacht, evenals creatieve en expressieve vaardigheden. Daarom hebben design, filosofie, programmeren en kunst een belangrijke plek in ons programma.

Uitgangspunt daarbij is dat leerlingen niet alleen nadenken, maar ook handelen, ontwerpen en maken. Onze leerlingen zijn tenslotte de potentiële wereldverbeteraars van morgen. Zij worden uitgedaagd om betrokken te zijn, hun talenten ten dienste te stellen van anderen. Parallel daaraan werken leerlingen aan hun eigen waardebesef en ontwikkelen zij hun eigen perspectieven op eerlijkheid en rechtvaardigheid, zowel in een lokale, als in een bredere, internationale context. De school zet daarom sterk in op kennis van de Engelse taal en kent een curriculum met een internationale focus. Een deel van het onderwijs en studiemateriaal is Engelstalig.

De prachtige risico's van ons onderwijs

Wij verwachten veel van onze leerlingen. Wij hechten er waarde aan onze leerlingen te brengen tot zelfstandigheid in leren, denken en werken. Zij krijgen veel vrijheid en verantwoordelijkheid, die zij stapsgewijs leren in te vullen door nieuwe dingen te doen, dingen uit te proberen en dus risico's te nemen. Risico's nemen en koesteren van hoge verwachtingen gaan dus hand in hand. Dat komt tot uiting in onze lessen en ons lesmateriaal, ons taalgebruik, de ruimte die we leerlingen geven, de eisen die we aan leerlingen stellen, onze begeleidingslijn en onze (buitenschoolse) activiteiten.

Leerlingen met havo- en vwo-advies volgen bij ons samen onderwijs, waarbij het vwo(plus)-niveau echter wel het uitgangspunt vormt voor het onderwijs. De lat ligt dus behoorlijk hoog voor iedereen die op onze school werkt en leert. We weten echter ook dat fouten maken hoort bij leren. Sommige leerlingen hebben bovendien soms meer tijd nodig om zich bepaalde kennis of vaardigheden eigen te maken. We rekenen leerlingen daarom zo min mogelijk af op hun zwakkere punten. Leerlingen doubleren daarom over het algemeen niet en kunnen op onderdelen vertragen om zo het vereiste niveau alsnog te behalen.

Ook docenten nemen bewust risico's. Zij kiezen ervoor om te werken op een school waar veel dingen anders zijn dan zij tot dusver gewend waren, een school waar veel te doen is en waar het hard werken en het begrenzen van tijd en inzet hand in hand moeten gaan. Zij kiezen ervoor hun professionaliteit ten volle te benutten in een school waar veel in ontwikkeling mogelijk is, waar nog niet alles vaststaat en waar onderzoek, reflectie en werken aan verbetering tot de kern van het beroep behoren. Dat betekent dat oude zekerheden steeds aan het wankelen worden gebracht.

Het Onderwijsmanifest van Esprit Scholen

ALASCA is onderdeel van Esprit Scholen. Het College van Bestuur van Esprit Scholen stelt, in samenwerking met het Managementteam, vierjaarlijks een onderwijsmanifest vast. Het onderwijsmanifest geeft op hoofdlijnen weer wat Esprit Scholen wil betekenen voor onze leerlingen in en rond Amsterdam, voor de ouders van onze leerlingen en voor onze medewerkers. In de schoolplannen wordt vervolgens beschreven hoe de scholen deze maatschappelijke en onderwijskundige opdracht concretiseren en willen waarmaken binnen hun eigen context, aansluitend bij hun eigen visie en aanpak. De afspraken die de schoolleiders met het College van Bestuur maken sluiten daarop aan.

Onderwijskundige aanpak

Werken in modules

Gedurende een lesperiode volgt een leerling een aantal modules. Binnen elke module werkt de leerling aan leerdoelen die op verschillende vaardigheidsniveaus kunnen worden behaald. De modules kennen vaak een thematisch en/of interdisciplinair (vakoverstijgend) karakter, en zijn daarmee contextrijk, maar beslaan gezamenlijk de landelijke kerndoelen (onderbouw) en eindtermen (bovenbouw).

In de bovenbouw geldt dat ongeveer de helft van de lessen wordt verzorgd in vakuren, waarbij examenvorbereiding op vakniveau centraal staat.

De lessen

Leerlingen volgende de meeste lessen in klassenverband, waarbij een klas bestaat uit zo'n 56 leerlingen. Zij krijgen, in reguliere lessen, les van twee docenten, vaak aangevuld met een of meerdere docenten in opleiding. Er wordt gewerkt in meerdere ruimtes. Na een plenaire start van de les wordt de klas meestal in kleinere subgroepen opgedeeld, om daar te werken aan de opdrachten die in de lesbrieven zijn opgenomen. Door de groep op deze wijze op te splitsen in kleinere groepen kunnen leerlingen beter op maat worden ondersteund en begeleid.

Keuzeruimte en aanvullende vereisten

In het curriculum en de roosters is een aantal momenten opgenomen waarin leerlingen uit leerjaren 2 en 3 keuzeonderwijs volgen. Deze keuzeruimte is erop gericht leerlingen hun kennis en ervaringen te laten verbreden en verdiepen. Er is een breed aanbod van modules op het vlak van (onder andere) filosofie, sport, kunst en geschiedenis.

Indien nodig, kunnen leerlingen ook worden verplicht om deficiëntie-onderwijs te volgen in modules waarmee zij moeite hebben.

De school heeft mede voor deze opzet gekozen omdat wij geloven in het positieve effect van het bieden van keuzes op de motivatie van leerlingen. Zij krijgen zo meer eigenaarschap over hun leerproces en leerweg.

Assessment en determinatie

De school gebruikt meerdere manieren van assessment om leerlingen feedback te geven, te stimuleren om meer uit zichzelf te halen (formatief) en om modules af te sluiten met een eindoordeel (summatief). Leerdoelen kunnen worden behaald op drie mogelijke beheersingsniveaus: Basis (B), Gevorderd (G) en Expert (E). De beheersingsniveaus zijn gebaseerd op de herziene taxonomie van Bloom (2001)¹ en de kern-/tussendoelen, zoals geformuleerd door Stichting Leerplanontwikkeling (SLO).² De leerdoelen zijn ingedeeld naar beheersingsniveaus om zo duidelijk onderscheid te maken tussen de meer basale en complexere denk- en leeractiviteiten, gekoppeld aan determinatie naar havo en vwo in leerjaar 3.

Het niveau waarop de leerlingen de leerdoelen uit een module beheersen, vormt de basis voor de eindbeoordeling voor die module. Die beoordeling wordt opnieuw uitgedrukt in B, G

¹ Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives: Complete Edition. New York: Longman.

² Zie de leerdoelenkaarten per vak op de website van SLO (<https://www.slo.nl/sectoren/havo-vwo/>)

of E. Daarnaast is het mogelijk een module af te ronden met de beoordeling eXcellent (X). Dit geldt in gevallen waarin leerlingen de leerdoelen hebben afgerond op beheersingsniveau Expert en die daarnaast een omvangrijke verbredende en/of verdiepende leeropdracht hebben uitgevoerd.

Alle modules uit het onderbouwprogramma moeten in principe worden afgerond op niveau Basis. Wanneer een module nog niet is afgerond (NV = Nog Niet Voldaan) zal de leerling zich extra moeten inspannen om alsnog het minimale niveau te behalen. De school organiseert daarvoor meerdere momenten in het jaar: de zogenaamde deficiëntiedagen.

De eindbeoordelingen van de modules worden in leerjaar 3 als basis gebruikt voor determinatie naar havo of vwo in de bovenbouw. Alle leerlingen dienen aan het einde van jaar 3 de modules uit de Eerste Fase (onderbouw) te hebben afgerond. Aan het einde van leerjaar 4 wordt erop gedetermineerd, om zo te beoordelen of de leerlingen, na een jaar onderwijs in de bovenbouw, inderdaad op het juiste niveau onderwijs volgen.

In de bovenbouw werken leerlingen aan de opbouw van hun examendossier. Daarbij wordt becijferd via de reguliere tienpuntsschaal, voor zover het onderdelen uit het schoolexamendossier betreft. De examencommissie ziet toe op de kwaliteit en uitvoer van de schoolexamens.

Versnellen en verdiepen

Onze leerlingen zijn talentvol en vaak ambitieus. Sommige van hen willen meer uitdaging dan onze curriculum hen biedt. Voor deze leerlingen geldt dat zij mogelijkheden krijgen om hun kennis te verbreden en verdiepen. Dat kan op een aantal manieren:

- het afronden van een module met het predicaat eXcellent, door maken van een omvangrijke opdracht met een verdiepend of verbredend karakter (onderbouw);
- versnellen door een aantal modules zelfstandig te doorlopen en al eerder af te ronden (onderbouw);
- de deficiëntiedagen gebruiken om beoordelingen verder op te hogen;
- kiezen van een extra vak in de bovenbouw: economie, wiskunde D, biologie of filosofie.
- versneld examen doen, voor de vakken Nederlands en Engels wordt hiervoor een standaard-route aangeboden;
- voor leerlingen op de havo is er een mogelijkheid om een vak af te ronden op vwo-niveau;
- versneld doorstromen van havo naar vwo via het TweeFasen Vwo;
- volgen van onderwijs 'buiten de deur', bijvoorbeeld op de universiteit.

Achterstanden en deficiënties

We monitoren voortdurend de leeropbrengsten van het onderwijs door formatief handelen in de klas. Daar waar nodig bieden we leerlingen meerdere kansen om een module af te ronden; bieden we in sommige gevallen extra ondersteuning of de mogelijkheid om de lesstof in een trager tempo te verwerken.

Voor de kernvakken Nederlands en rekenen/wiskunde gebruikt de school Diataal-toetsen om de voortgang te monitoren in leerjaren 1 t/m 3. Leerlingen die niet op niveau zijn voor deze vakken, of delen daarvan, volgen aanvullend deficiëntie-onderwijs op school. In voorkomende gevallen organiseert de school ook dergelijk onderwijs voor Engels en/of Spaans. Dit onderwijs komt dan in de plaats van geprogrammeerde keuzeruimte.

Na 15.00 uur is er de gelegenheid om op school te werken en huiswerk te maken. Er zijn docenten en stagiaires aanwezig om toezicht te houden.

De school organiseert voor onderbouwleerlingen met veel achterstanden als aanvullende voorziening het zogenaamde studielokaal. Leerlingen kunnen daar onder toezicht en begeleiding aan het werk gaan om achterstanden weg te werken. De opzet van het studielokaal is remediërend en het is dan ook bedoeld als tijdelijk hulpmiddel. Leerlingen participeren één of maximaal twee lesperiodes in het studielokaal.

Wereldburgerschap

Onze leerlingen worden opgeleid om volwaardig participerende burgers te worden, die maatschappelijke discussies kunnen volgen, duiden en daarin ook kunnen participeren. Dat vereist in onze visie dat we met leerlingen werken aan de ontwikkeling van een moreel kompas en empathie met anderen (en andersdenkenden). Het begrijpen en duiden van actuele maatschappelijke vraagstukken, lokaal en (inter)nationaal, hoort daar ook bij, evenals een betrokken en dienstbare houding naar anderen. Burgerschap, op deze wijze geïnterpreteerd, is op verschillende manieren en op verschillende plekken verankerd in ons curriculum:

- in de onderbouw volgen alle leerlingen de modules “Ethiek” en “Rechtvaardigheid, democratie en recht”. Binnen deze modules is ruim aandacht voor vragen omtrent rechtvaardigheid, de inrichting van ons rechtssysteem en de opzet en geschiedenis van ons democratische bestel;
- alle leerlingen volgen de module “Globalisation, poverty & the environment”, waarin internationale kwesties rondom welvaartsverdeling en rechtvaardigheid een belangrijke rol spelen;
- alle leerlingen volgen de module “Seksuologie” waarbinnen, naast seksuele voorlichting, ruim aandacht is voor, en het gesprek wordt gevoerd over, seksuele diversiteit;
- er worden regelmatig keuzemodules opgezet waarin burgerschapsdoelen zijn verwerkt zoals de module “Koloniaal verleden” en “De maakbare mens”;
- de school vindt het belangrijk dat leerlingen niet alleen nadenken over vragen rondom rechtvaardigheid en maatschappelijke betrokkenheid, maar dat zij zich ook inzetten voor anderen. Dienstbaarheid en werken aan eigen leerdoelen komen daarbij samen binnen service learning. Hierbij werken alle leerlingen mee aan maatschappelijke projecten en zetten zij zich in voor anderen.
- er zijn meerdere internationale reizen opgenomen in het curriculum;
- in de bovenbouw volgen alle leerlingen het vak maatschappijleer en het schooleigen vak “Filosofie en techniek”, waarin maatschappelijke, ethische en wetenschappelijke vragen rondom technologie aan bod komen.

Internationalisering en taalvaardigheid

Ons curriculum kent een internationale focus, waarbij vragen rondom duurzaamheid, verdeling van welvaart en rechtvaardigheid een expliciete rol krijgen. Om leerlingen voor te bereiden op een toekomst in die internationale context zet de school sterk in op Engelse taalvaardigheid. Zo wordt een aantal modules volledig in het Engels verzorgd en worden in meerdere modules Engelstalige bronnen gebruikt. De docenten die deze modules verzorgen werken voortdurend aan hun Engelse taalvaardigheid en verdiepen zich in de bijbehorende didactiek, bijvoorbeeld door scholing op het vlak van CLIL (*Content and Language Integrated Learning*).

Ook Spaans, naast Engels de belangrijkste wereldtaal, is een verplicht vak voor leerlingen vanaf leerjaar 1.

De school organiseert meerdere internationale reizen, onder andere naar Engeland, Duitsland en Spanje, en participeert regelmatig in grensoverschrijdende projecten, waarbij leerlingen kennismaken met scholieren uit andere landen en met andere culturele achtergronden.

Bring your own device

Digitale hulpmiddelen vormen een belangrijke basis onder ons onderwijs. Docenten ontwikkelen lesbrieven die zij digitaal delen met leerlingen. Er wordt veel gewerkt met de Google applicaties: Gmail, Classroom, Meet en Drive. Leerlingen brengen daartoe zelf een laptop mee naar school. Zij zijn in principe zelf verantwoordelijk voor de aanschaf en het onderhoud daarvan. De school heeft geen voorkeuren voor een merk of type, maar raadt het gebruik van een tablet sterk af.

Voor leerlingen die geen laptop kunnen of willen betalen zijn op de school een aantal vaste pc's en leen-laptops aanwezig.

Leerlingparticipatie

De school hecht grote waarde aan leerlingparticipatie. Leerlingen krijgen veel ruimte en verantwoordelijkheid om zelf initiatieven te ontplooien en mee te werken in het opbouwen van de school. Zij worden regelmatig betrokken bij schoolontwikkelingen in de leerlingklankbordgroep (LKG). Zij praten over mee over belangrijke onderwerpen, zoals het pedagogisch en didactisch beleid, de opzet en invulling van het mentoraat en het profiel van de 'ALASCA-docent'.

Leerlingen hebben ook een expliciete rol bij het ondersteunen en begeleiden van elkaar. Zo is er een leerling-veiligheidsteam, dat zich bezighoudt met zowel fysieke als sociale veiligheid. Leerlingen geven soms ook ondersteunings- en bijlessen aan andere leerlingen. Dit doen wij niet alleen omdat wij de input van leerlingen waarderen en nodig hebben, maar ook omdat wij ervan overtuigd zijn dat leerlingen groeien als zij serieus worden genomen en verantwoordelijkheden krijgen.

De organisatie van de school

Opbouw van het schooljaar en het rooster

Een schooljaar bestaat uit vier lesperiodes die steeds tussen de 8 tot 11 lesweken duren. In iedere periode volgen de leerlingen een aantal modules, die zij meestal ook afronden aan het einde van die periode. Sommige modules lopen echter 2 of zelfs 4 periodes door, zoals de kernmodule Amsterdam in leerjaar 1.

In de onderbouw geldt dat iedere periode wordt afgesloten met enkele dagen waarop leerlingen achterstanden (NV's) wegwerken of beoordelingen voor modules ophogen.

In de bovenbouw worden deze weken gebruikt voor projectdagen, excursies en inhaal- en herkansingsmomenten voor schoolexamens.

Elke dag kent drie roostermomenten: één om 09.00 uur, één om 12.30 uur en een derde moment van 15.00 tot 16.30 uur. Een leerling volgt dus maximaal drie lessen per dag. Het eerste roostermoment begint in de onderbouw met een dagopening, waarin leerlingen zich oriënteren op de activiteiten van de dag, actualiteiten bespreken en/of met hun mentor overleggen. Voor de bovenbouw geldt dat zij op dat lesmoment vaak monodisciplinaire vaklessen volgen. Het derde roostermoment wordt in de onderbouw zo min mogelijk ingezet voor lessen, maar wordt vanaf leerjaar 4 wel regelmatig ingeroosterd.

De lessen duren dus relatief lang en per les werkt de leerling in principe aan één module. Hiervoor is gekozen, om zo meer tijd te hebben om de diepte in te gaan met de lesstof en meer rust te creëren in de school.

Voor leerlingen in de onderbouw geldt dat hun lesdag meestal om 15.00 uur afloopt. Daarna is er tijd om, vaak onder toezicht van een aantal docenten, nog verder te werken aan schoolwerk dat niet af is gekomen tijdens de les. Dat kan vrijwillig, maar zal soms ook door docenten worden opgelegd. Daarom is het belangrijk dat leerlingen tot 16.30 uur beschikbaar zijn voor schoolwerk. Bijkomend voordeel van deze benadering is, dat leerlingen in de onderbouw op ALASCA relatief weinig huiswerk hebben.

De roosteropbouw is als volgt:

08.30 uur	School geopend
09.00 uur	Les 1 (+ dagopening in onderbouw)
12.00 uur	Pauze
12.30 uur	Les 2
15.00 uur	Les 3 (BB) / verlengde werktijd (OB) / extra-curriculaire activiteiten
16.30 uur	School gesloten

Vakkenaanbod

Onderbouw havo/vwo

Binnen het onderbouw-curriculum worden in de (interdisciplinaire) modules alle landelijke kerndoelen gedekt. Daarnaast bevat het curriculum een aantal schooleigen onderdelen op het vlak van ethiek, filosofie, design, techniek en *service learning*.

Bovenbouw havo/vwo

In de bovenbouw worden op het havo en het vwo twee dubbelprofielen aangeboden. Zo blijven we, conform onze visie, werken aan brede vorming en blijven we weg van al te specifieke specialisatie.

Door de havo- en vwo-trajecten zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, wordt drempelloze doorstroom van havo naar vwo mogelijk. Daarnaast wordt het voor een deel van de leerlingen mogelijk om na het behalen van het havo-diploma in een schooljaar het vwo-diploma te behalen (tweefasen vwo). De vakkenpakketten zijn als volgt:

Gemeenschappelijk	
Nederlands Engels Spaans* CKV/Maatschappijleer**/ANW** Lichamelijke opvoeding Profielwerkstuk * alleen vwo ** onderdelen uit deze vakken worden getoetst binnen de schooleigen leerlijn in de bovenbouw: filosofie & techniek	
Natuur	Maatschappij
Natuurkunde Scheikunde Biologie Natuur Leven Techniek Wiskunde B	Maatschappijwetenschappen (Spaans)* Economie Geschiedenis Kunst Wiskunde A * alleen op de havo
Mogelijk extra vakken (vwo)	
Filosofie (beide profielen) & Wiskunde D (N-profiel)	

Diploma programme van het International baccalaureate

Vanaf schooljaar 21/22 verwacht onze school het *Diploma Programme* van het *International Baccalaureate* aan te kunnen bieden. Dit programma leidt tot een internationaal bekend en ook gerenommeerd middelbareschooldiploma. Het is bijzonder dat zo ook ‘reguliere’ Nederlandse leerlingen toegang krijgen tot dit programma. De voertaal voor onderwijs en toetsing binnen het IB-programma is Engels. Er is veel aandacht voor metacognitieve vaardigheden en er wordt ook uitgegaan van een behoorlijk ambitieniveau bij de leerlingen. (Filosofische) reflectie speelt een bijzondere rol in het curriculum en er is veel aandacht voor vakoverstijgend werken. Kortom, de opzet van het IB-programma sluit bijzonder goed aan bij onze werkwijze in de onderbouw en de onderwijsvisie op ALASCA in het algemeen.

Binnen het Diploma Programme biedt onze school een vakkenpakket aan dat een bijzondere meerwaarde biedt ten opzichte van de reguliere Nederlandse profielen. Het is ook onderscheidend ten opzichte van andere IB-scholen in Amsterdam.

Core subjects
Extended Essay (EE) Creativity, Action, Service (CAS) Theory of Knowledge (ToK)
Subjects
Mathematics: application & interpretation Psychology Design technology Visual arts English B Dutch A

Leerlingen die het vwo tot en met leerjaar 4 hebben doorlopen of die het havo-diploma hebben behaald, bij ons of een andere school, zijn mogelijk toelaatbaar tot het Diploma Programme van het IB op ALASCA. Er is echter een beperkt aantal plekken beschikbaar. De toelatingsprocedure en -criteria staan beschreven op onze website.³

Aansluiting bij primair onderwijs

De meeste leerlingen die op onze school starten, stromen over het algemeen in vanuit groep 8 - soms ook uit groep 7 - van het primair onderwijs. Om hen goed te laten landen op onze school organiseert het mentorenteam van leerjaar 1 ieder jaar een kick-offdagen, waarin zij bekend worden gemaakt met de werkwijze op onze school. Daarnaast wordt in periode 1 zo goed mogelijk aangesloten bij het niveau waarop zij de basisschool verlaten. Voor Nederlands en rekenen/wiskunde worden er bovendien 0-toetsen afgenomen om het niveau vast te stellen en zo, waar nodig op maat, ondersteuning te kunnen bieden. Daartoe worden

³ Zie: <https://alasca.espritscholen.nl/home/ib-at-alasca-english/>

de Diataal-toetsen gebruikt.

De school werkt vanaf schooljaar 20/21 nauwer samen met een aantal basisscholen om tot een sterkere, doorlopende leerlijn en een betere algehele aansluiting te komen. Zo wordt de overstap voor leerlingen makkelijker en laagdrempeliger. Daarbij is er bijzondere aandacht voor leerlingen die meer-/hoogbegaafd zijn. Deze leerlingen zijn relatief oververtegenwoordigd in onze leerlingpopulatie.

Inspraak, invloed en medezeggenschap

Leerlingen en ouders denken met de school mee, geven feedback en voorzien de school van adviezen in de klankbordgroepen. Deze klankbordgroepen hebben 6 maal per jaar overleg met een medewerker van de school, vaak een lid van de schoolleiding.

Leerlingen, ouders en medewerkers participeren tezamen in de medezeggenschapsraad van de school. De MR onderhoudt zelf actief contacten met de klankbordgroepen.

Pedagogisch klimaat en ondersteuning

Betrokken, veilig en prettig

De school spant zich dagelijks in om de voorwaarden voor het leren van *alle* leerlingen zo goed mogelijk te waarborgen. Daarbij hoort een veilige leeromgeving en een open schoolcultuur, waar leerlingen zichzelf kunnen zijn, waar zij worden gezien en waarin ze zich ook verantwoordelijk voelen voor elkaars welzijn. We hechten daarom waarde aan *betrokken* leerlingen die zich verantwoordelijk voelen voor elkaars welzijn en de school als geheel; een gevoel van *veiligheid* onder leerlingen, waardoor zij zichzelf kunnen en durven zijn en een *prettige* sfeer, waarin leerlingen zich thuis voelen tussen en met de medewerkers van de school.

Onze inspanningen om dit gewenste resultaat te bereiken zijn veelvoudig en divers: medewerkers van de school tonen interesse in het welbevinden van de leerlingen, we zien de leerlingen, we zijn respectvol naar de leerlingen en verwachten dat ook van hen. We hebben hoge verwachtingen van leerlingen en ondersteunen hen waar zij dat nodig hebben. We leren hen dat het niet erg is als iets niet (meteen) lukt en dat niet iedereen op alle vlakken even ambitieus hoeft te zijn. We signaleren leerproblemen en kwesties ten aanzien van welbevinden en gaan daarover het gesprek aan of zoeken andere/nadere hulp. We stimuleren leerlingen om mee te denken en mee te werken in en aan de school. We vragen hen om zich betrokken te tonen en verantwoordelijkheid te nemen. Daartoe geven we hen vertrouwen en nemen we hen serieus.

Pesten

Pestgedrag is van alle tijden. De vorm en mate verschillen wellicht, maar pestgedrag komt op alle scholen wel eens voor. Tegelijkertijd hoort het niet thuis op een school waar leerlingen zich betrokken, veilig en prettig moeten kunnen voelen. Het is daarom iets waar we als school alert op zijn en een *zero tolerance* beleid op voeren. Daarin trekken we samen met ouders op. Ons uitgangspunt is: leerlingen die slachtoffer zijn van pestgedrag worden beschermd en geholpen, leerlingen die pesten worden aangesproken en geholpen. De school heeft een anti-pestprotocol, als onderdeel van haar sociale veiligheidsplan, waarin staat opgenomen wat wij onder pestgedrag verstaan en wat we ertegen doen. Het veiligheidsplan, inclusief anti-pestprotocol is te vinden op onze website.⁴

Begeleiding en ondersteuning

De school kent geen specifiek zorgprofiel, maar spant zich dagelijks in om passend onderwijs te bieden voor alle leerlingen die zich herkennen in het schoolprofiel en de onderwijskundige visie van ALASCA. De school besteedt veel aandacht en tijd aan de begeleiding van leerlingen in hun ontwikkeling en leerproces op onze school, onder andere door in te zetten op formatief handelen, trainen van metacognitieve vaardigheden en extra ondersteunen van

⁴ <https://alasca.espritscholen.nl/home/over-alasca-nederlands/>

meer- en hoogbegaafde leerlingen. De mentoren vormen een belangrijke spil in deze ondersteuning.

Ambities en ontwikkeldoelen

Om invulling te geven aan onze ambities op het vlak van begeleiding en ondersteuning zal het team zich de komende jaren nader bekwamen op het vlak van:

- ontwikkelen en monitoren van metacognitieve vaardigheden;
- coachingsvaardigheden voor mentoren en docenten;
- signaleren/begeleiden van meer- en hoogbegaafde en bijzonder getalenteerde leerlingen.

Voor meer informatie over begeleiding en ondersteuning, zie onze website.⁵

⁵ Voor actuele informatie over de geboden ondersteuning zie:
<https://alasca.espritscholen.nl/home/voor-ouders/ondersteuning/>

Personeelsbeleid

Organisatiestructuur

De school kent een relatief platte organisatiestructuur, waarin gespreid/gedeeld leiderschap van docenten belangrijk is. Dit betekent dat het docententeam dus breed betrokken is, veel professionele ruimte krijgt en ook brede(re) verantwoordelijkheden draagt. Van docenten wordt verwacht dat zij hun kennis en ervaring inbrengen en zelf initiatief nemen om vraagstukken binnen de school te adresseren.

Het team is georganiseerd in mentorenteams, die verantwoordelijkheid dragen voor de begeleiding en aansturing van een jaarlaag, en in onderwijscommissies (OC's). De onderwijscommissies zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van een schoolbreed ontwikkelthema, daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor de borging van het schoolbeleid. De schoolleiding bestaat uit een rector en conrector. Zij ontwikkelen en bewaken het schoolbeleid op hoofdlijnen. Het docententeam, de mentorenteams en de onderwijscommissies leggen verantwoording af aan elkaar en aan de schoolleiding. Dat laatste gebeurt onder meer in de gesprekscyclus.

De ALASCA-docent

ALASCA is een school met een geheel eigen onderwijsvisie en -aanpak, die bovendien nog in ontwikkeling en opbouw is. Dat vraagt dan ook om een bijzonder type docent. Onze docenten kiezen bewust voor een school waaraan zij mede vorm mogen geven vanuit gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel. Het team bouwt in gezamenlijkheid aan de school, binnen de kaders van de missie en de visie. Gespreid en/of gedeeld leiderschap is dan ook een belangrijke bouwsteen onder onze werkwijze.

Doordat de school veelal niet werkt met traditionele lesmethoden wordt een groot beroep gedaan op de (conceptuele) ontwikkelvaardigheden; docenten dienen tenslotte, vanuit een sterk curriculumbewustzijn, zelf leerlijnen te ontwikkelen, leerdoelen te ordenen en modules te ontwerpen. Van de docent wordt, naast de vereiste vakkennis, dus ook de nodige denkkracht verwacht.

Docenten geven, in co-teachingvorm, les aan grote groepen. Dat creëert bijzondere kansen om het onderwijs anders in te richten, met als doel om leerlingen meer verantwoordelijkheid te geven en te experimenteren met de eigen rol. Dat vraagt echter wel om een gestructureerde aanpak en durf in het uitvoeren van nieuwe, soms ongewone, maar bewezen effectieve didactische concepten. De ideale ALASCA-docent durft dat, wil dat en kan dat. Hij werkt daarbij graag samen met collega's, binnen de klas en daarbuiten en begeleidt leerlingen in het proces van leren, leren leren en reflecteren.

In het team wordt sterk waarde gehecht aan een onderzoekende en evidence informed manier van werken en ontwikkelen. Dat vereist docenten die zich verdiepen in de relevante onderwijskundige ontwikkelingen en die actuele kennis en inzichten inzetten om zo te werken aan verbetering van het onderwijs. Al deze kansen en uitdagingen vragen soms ook om een begrenzing van de betrokkenheid en van de investering van tijd en energie.

De wijze waarop het docententeam vanuit de bredere kaders en opdracht invulling geeft aan haar verantwoordelijkheden, is vastgelegd in het professioneel statuut.

Docenten die op ALASCA werken zijn altijd mentor en lid van een onderwijscommissie, dit vraagt om nauwe samenwerking en veel overleg, daarom hebben alle docenten een

minimale aanstelling van 0,8 fte. Er wordt gewerkt vanuit een zeer beperkt taakbeleid: iedere 0,1 fte van een aanstelling staat voor een dagdeel werk voor school, binnen het klaslokaal of daarbuiten. Iedereen draagt zijn steentje bij naar vermogen en kunnen. Zo zorgen we er gezamenlijk voor dat de school draait en dat al het nodige werk wordt gedaan.

Professionaliteit en professionalisering

Docenten op ALASCA zijn bevoegd en daarmee minstens startbekwaam. Zij hebben de regie over hun eigen loopbaan en nemen initiatieven om voortdurend te blijven werken aan hun eigen professionele bekwaamheden. Dit doen zij door samen te werken met co-docenten en feedback uit te wisselen, door zich in een thema nader te verdiepen in onderwijscommissie-verband en door het volgen van scholing.

Er worden regelmatig schoolbrede professionaliseringstrajecten georganiseerd, maar docenten volgen ook zelfstandig of in kleiner verband scholingen.

Docenten werken actief mee aan organisatie- en onderwijsontwikkeling, maar ook aan het realiseren van een professionele en open schoolcultuur, waarin feedback geven en vragen de norm is, waar collega's niet over elkaar spreken, maar met elkaar, en waar collega's elkaar zoveel mogelijk consulteren, adviseren en ondersteunen.

Begeleiding startende en nieuwe docenten

Starten op een nieuwe, opbouwende school is niet eenvoudig. Veel is nieuw en onbekend. Alle nieuwe docenten - startend of ervaren - volgen daarom een inductietraject, waarbij zij worden begeleid door de begeleider nieuwe docenten. Dit traject heeft als doel om nieuwe collega's zo goed mogelijk te laten 'landen' in de school, maar ook om te onderzoeken of er een goede 'match' is tussen hem/haar en de school. Het traject bestaat onder andere uit scholings- en intervisiebijeenkomsten en driehoeksgesprekken met leidinggevende en begeleider.

Onderwijsondersteunend personeel

De school beschikt over enkele onderwijsondersteunende medewerkers die de visie van de school kennen, onderschrijven en helpen realiseren. Zijn dragen actief bij aan het beoogde pedagogische klimaat en schoolcultuur, onder andere door toezicht te houden binnen en direct buiten de school. Zij fungeren vaak als eerste contactpunt voor ouders, buurtgenoten, bezoekers en soms ook voor leerlingen. Gastvrijheid, vriendelijkheid en betrokkenheid zijn dan ook belangrijke pijlers onder hun werkwijze. Naar collega's toe hebben zij een ondersteunende, maar soms ook een adviserende of zelfs sturende functie. Dat vraagt veel van hun professionaliteit. Om die reden werken zij voortdurend aan hun professionele kennis en vaardigheden.

Opleidingsschool

In de visie van de school is het opleiden van nieuwe collega's een integraal onderdeel van onze onderwijsstaak. De eigen onderwijsontwikkeling krijgt zo een impuls door de nieuwe inzichten en ontwikkelingen die de school in worden gebracht. Esprit Scholen participeert, samen met de Hogeschool van Amsterdam en Universiteit van Amsterdam, in de opleidingsschool Opleiden met Esprit. Ook ALASCA draagt bij aan het opleiden van studenten. Dat betekent dat zittende docenten ook regelmatig een begeleidende en coachende rol krijgen toebedeeld binnen de school.

Aansluiting bij HR-beleid van Esprit Scholen

ALASCA is een onderdeel van Esprit Scholen en sluit daarom aan bij het Espritbrede strategisch HR-beleid. Dit beleid stelt ook een aantal kaders waarbinnen schooleigen beleid vorm krijgt.

Dit betekent onder andere dat de school streeft veel waarde hecht aan doorlopende professionalisering en professionele groei van al haar medewerkers, dat de school streeft naar een evenwichtige opbouw van het team (inclusief schoolleiding, thans bestaand uit een mannelijk en een vrouwelijk lid) voor wat betreft geslacht, leeftijd en culturele achtergrond.

Kwaliteitsbeleid

Kwaliteit

ALASCA biedt goed en uitdagend onderwijs, streeft naar excellent rendement en een uitstekend imago. Niet alleen van onze leerlingen verwachten wij veel, maar wij stellen ook hoge eisen aan onszelf en het onderwijs dat wij bieden. Het team vindt het daarom vanzelfsprekend om continu te werken aan kwaliteitsverbetering.

De drie elementaire vragen die wij onszelf steeds stellen: leren de leerlingen genoeg? (resultaten); krijgen ze goed les? (onderwijsproces); en voelen ze zich prettig en veilig? (schoolklimaat).

Aansluiten bij kwaliteitsbeleid van Esprit Scholen

Om gericht en cyclisch te werken aan borging en verbetering van kwaliteit, sluit ALASCA allereerst aan bij het kwaliteitsbeleid van Esprit Scholen. Binnen Esprit Scholen wordt de kwaliteit van het onderwijs op verschillende manieren geëvalueerd:

- Jaarlijks bevragen we onze leerlingen en tweejaarlijks de ouders via digitaal in te vullen enquêtes over de kwaliteit van ons onderwijs. De uitkomsten zijn beschikbaar via www.scholenopdekaart.nl. Ook bevragen we de medewerkers over hun mening en ervaringen over de school en het bestuur. De uitkomsten van de enquêtes worden op de school besproken, vervolgens door de schoolleiding gerapporteerd aan en besproken met het College van Bestuur. Waar nodig maken wij afspraken ter verbetering en voegt het College van Bestuur daarvoor eventueel de benodigde middelen bij.
- Tweejaarlijks maken wij aan de hand van een gestandaardiseerde vragenlijst een zelfevaluatie van de belangrijkste aspecten van de geleverde onderwijskwaliteit. Door het werken met gestandaardiseerde vragen kunnen wij onze resultaten vergelijken en bespreken met de overige scholen binnen het bestuur.
- Iedere drie jaar bezoekt een groep collega's van andere Esprit Scholen de school (opgeleide auditoren) om te onderzoeken of de door ons geschreven zelfevaluatie valide is. Dit noemen we Collegiaal Waarderende Kwaliteitsonderzoeken (cwko's). De resultaten van het onderzoek helpen ons om de onderwijskwaliteit binnen de school verder te verbeteren. Op deze manier leren we vanuit een positieve invalshoek van en met elkaar door kennis te nemen van vernieuwingen en veranderingen.

Aanvullende schooleigen aanpak

Daarnaast hanteert de school een eigen, aanvullend kwaliteitsbeleid. Daarbij richten ons op vragen die betrekking hebben op de onderwijskwaliteit binnen onze school en die specifiek zijn voor onze onderwijsaanpak. Deze vragen kunnen voortkomen uit docenten, leerlingen en ouders.

De ouder- en leerlingklankbordgroepen evalueren regelmatig op meer informele wijze, maar ook minstens eens per jaar op meer formele wijze, hun beleving van de onderwijskwaliteit op de school.

De kwaliteitszorg is in handen van een onderwijskundig stafmedewerker, die viermaal per jaar overleg heeft met de schoolleiding over dit thema. Deze medewerker organiseert daarnaast jaarlijks een sessie over onderwijskwaliteit met de leerlingklankbordgroep, een sessie met de ouderklankbordgroep en (minstens) twee sessies met het docententeam. Gewenste verbeteringen worden vastgelegd in de Plan Do Check Act (PDCA) cyclus: een verbetering uitvoeren, scherp kijken wat het effect is, periodiek evalueren en gewilde aanpassingen daadwerkelijk doorvoeren.

Op ALASCA is een onafhankelijke examencommissie actief die ook een expliciete rol heeft in de kwaliteitsbewaking. De examencommissie formuleert niet alleen examenbeleid, maar ziet ook toe op kwaliteit van de schoolexamens. Daarnaast behandelt de examencommissie bezwaren en onregelmatigheden in de examenprocedures. Zij voorziet de schoolleiding waar nodig van (on)gevraagd advies. Hiermee streeft de examencommissie als objectief, onafhankelijk en deskundig orgaan binnen de school actief naar kwaliteitsverbetering ten aanzien van toetsen en beoordelen in de bovenbouw.

Beleid op andere terreinen

Financieel beleid

ALASCA is een groeiende school. De groei van de school is gefinancierd uit innovatie-middelen van Esprit Scholen. De groei van de IB-afdeling wordt de aankomende jaren deels uit diezelfde middelen gefinancierd.

De school maakt in principe geen gebruik van sponsoring. Wel accepteert de school giften van ouders, zoals vrijwillige aanvullende ouderbijdragen en/of materialen die nuttig zijn voor ons onderwijs, zoals muziekinstrumenten of boeken.

Huisvesting

De school is gehuisvest in een nieuw, modern, open en recentelijk voor onze school verbouwd pand aan het Geertje Wielemaplein 1 op Zeeburgereiland. Duurzaamheid en circulariteit zijn belangrijke uitgangspunten geweest bij de aanvankelijke bouw, recente verbouwing en inrichting van het gebouw. Het gebouw voldoet dan ook aan de eisen voor Bijna EnergieNeutrale Gebouwen (BENG).

In het gebouw zijn praktijklokalen aanwezig voor natuurwetenschappen, techniek & design, muziek en kunst & design.

De school heeft geen in pandige gymlokalen, maar verzorgt haar LO-onderwijs in de sporthallen en sportvelden die direct naast de school zijn gelegen.

De school heeft geen eigen schoolplein, maar maakt gebruik van diverse voorzieningen in de publieke ruimte, zoals het plein voor de deur, het nabijgelegen skatepark en de sportvelden.